UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (II ciklus studija)

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="6">Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="6">Metodologija i tehnika naučnog rada</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL KOI 460
FIL KOI 470</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>Obavezan</td><td>ECTS</td><td colspan="2">3 (Kk i Inf. nauke)
4 (Kk, inf. nauke i druga studijska grupa)
2 (Kk i druga studijska grupa)</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>II</td><td>Semestar</td><td>I</td><td colspan="3"><u>NPP 2025/2026.</u></td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="6">Nema.</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="6">Bosanski jezik.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik/ca</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="5">Prof. dr. Lejla Kodrić Zaimović</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 191
E-mail: lejla.kodric-zaimovic@ff.unsa.ba
Telefon:</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">Prema rasporedu konsultacija.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik/ca</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet:
E-mail:
Telefon:</td><td>Termin konsultacija</td><td colspan="2">Prema rasporedu konsultacija.</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="6">1 P + 1 S</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="6">Uvodno predavanje: teorijsko-metodološke osnove naučnospoznajnog procesa. Osnovni pojmovi: metodologija i njeni sastavni dijelovi.
Informacijske revolucije. Razvoj štamparstva i promjena naučne paradigme. Masovni mediji i promjena naučne paradigme. Društvo znanja, informacijska pismenost, informacijsko čitanje, informacijska potreba.
Definiranje pojmova: podatak, informacija i znanje.
Izvori i vrste naučnih informacija.
Tehnike i instrumenti naučnoistraživačkog rada. Metode i metodski postupci naučnog istraživanja; Tehnike i instrumenti prikupljanja podataka (naučno ispitivanje, promatranje, eksperiment, analiza sadržaja, metode istraživanja uzroka, metoda studije slučaja i dr.)
Naučna komunikacija u web okruženju. Širenje i distribucija informacija. Pojava transnacionalnih mreža naučne komunikacije i promijenjena uloga izdavača. Otvoreni kod, otvorena nauka.</td></tr>
</table>

	Struktura akademske proze (model IMRAD, esej od pet dijelova odlomaka i dr.). Pojava i značaj časopisa u razvoju nauke. E-časopisi. Bibliografski / formativni elementi za identifikaciju časopisa i članaka. Struktura članka, vrste naučnih članaka, recenzija. Apstrakt: definicija i vrste. Plagijarizam i zakoni o autorskim pravima. Nastanak i razvoj baza podataka. Vrste baza podataka. Institucionalni repozitoriji. Bibliometrija i citiranost. Organizacija literature u naučnom radu. Citiranje.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Metodologija i tehnika naučnog rada opći je predmet kojeg slušaju studenti/ice humanističkih (jezik i književnost) i društvenih usmjerenja na početku II. ciklusa studija. Cilj je upoznati studente/ice s prirodom te temeljnim odrednicama naučnog saznanja i istraživanja, odnosom između teorijskih i praktičnih vidova istraživanja te ključnim principima metodoloških postupaka koji su od koristi prilikom izrade stručnih i naučnih radova, kao i njihovog pripremanja za predstavljanje i objavljivanje. U dijelu koji se odnosi na tehniku istraživačkog procesa studenti se upoznaju s različitim načinima prikupljanja i obrade podataka te s metodama koje su im od koristi za razne vrste istraživačkih postupaka koje će primijeniti u svom završnom, magistarskom radu i drugim sličnim istraživanjima.
SDG (cilj održivog razvoja)	○ osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje; ○ promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja; ○ osigurati obrazovanje koje promovira ekološku održivost; ○ osigurati obrazovanje koje promovira društvenu odgovornost; ○ promovirati digitalnu transformaciju te inkluzivne digitalne infrastrukture; ○ osigurati stjecanje generičkih kompetencija.
Ishodi učenja	*Znanje*: definirati osnovne pojmove i metode u području naučno-istraživačkog rada; analizirati postupke i aktivnosti unutar glavnih faza istraživačkog procesa. *Vještine*: objasniti i opisati glavne faze istraživačkog procesa i odabrati metode relevantne za istraživanje definirane temom. *Kompetencije*: primjena stečenih znanja na pisanja eseja, seminarskih radova i završnoga rada prema pravilima izrade stručnih i naučnih radova.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	*Uvod u predmet*: temeljni pojmovi, opis predmeta, zadaci, relevantna literatura, elementi praćenja rada, kriteriji ocjenjivanja.
2.	Uvodno predavanje: teorijsko-metodološke osnove naučnospoznajnog procesa. Osnovni pojmovi: metodologija i njeni sastavni dijelovi.
3.	Osvrt na povijesni razvoj nauke i naučnih metoda. Informacijske revolucije. Razvoj štamparstva i promjena naučne paradigme. Masovni mediji i promjena naučne paradigme. Društvo znanja, informacijska pismenost, informacijsko čitanje.
4.	Izvori i vrste naučnih informacija. Definiranje pojmova: podatak, informacija i znanje.
5.	Tehnike i instrumenti naučnoistraživačkog rada. Metode i metodski postupci naučnog istraživanja. Tehnike i instrumenti prikupljanja podataka (naučno ispitivanje, promatranje, eksperiment, analiza sadržaja, metode istraživanja uzroka, metoda studije slučaja i dr.)
6.	Otvorena nauka. Naučna komunikacija u web-okruženju. Širenje i distribucija informacija. Pojava transnacionalnih mreža naučne komunikacije i promijenjena uloga

	izdavača.
7.	Pripreme za izradu seminarskih radova: prijedlozi i analize tema.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Vrste i struktura akademske proze (model IMRAD, esej od pet dijelova odlomaka i dr.). Naučna monografija. Naučni članak. Struktura članaka, vrste naučnih i stručnih članaka.
10.	Pojava i značaj časopisa u razvoju nauke. E-časopisi. Bibliografski / formativni elementi za identifikaciju časopisa i članaka. Apstrakt i vrste.
11.	Nastanak i razvoj baza podataka. Vrste baza podataka. Institucionalni repozitoriji.
12.	Bibliometrija i citiranost. Organizacija literature u naučnom radu. Citiranje.
13.	Plagijarizam i zakoni o autorskim pravima.
14.	Odbrana seminarskih radova (I).
15.	Odbrana seminarskih radova (II).
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni i individualni rad. Metode: predavanja, diskusije, pismeni radovi, usmena izlaganja.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta/ice vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja.

R. br.	**Elementi praćenja**	**Broj bodova**	**Učešće u ocjeni (%)**
1.	Pohađanje nastave	10	Max 10%
2.	Polusemestralni testovi / pismeni ispit	40	Max 40%
3.	Seminarski rad i usmeno predstavljanje	50	Max 50%
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti/ice postižu na sljedeći

	način: 1. Student/ica dobija po 1 bod za prisutvo na predavanjima. Pripreme za ispitne aktivnosti i sami ispiti ne ulaze u ovo bodovanje – max: 10, min: 6 bodova. 2. Pismeni ispit sastoji se od testa znanja koji ima nekoliko paralelnih formi. Svaka forma testa razlikuje se po sadržajima, ali je bodovana na isti način – max: 40, min: 22 boda. 3. Seminarski rad ocjenjuje se na sljedeći način (max: 50, min: 28 boda): a. Odgovor na temu i dosljedno korištenje literature – 20 bodova b. Struktura rada i jasnoća u pismenom izražavanju – 10 bodova c. Poticajnost i originalnost – 5 bodova d. Javni nastup, prezentiranje sadržaja – 15 bodova Minimum – 55 bodova, maximum – 100 bodova
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata /ica nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna: • Dizdar, S. Oganizacija literature u naučnom radu. // Od podatka do metapodatka. Sarajevo: Nacionalna i Univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2011. Str. 325-343. • Dizdar, S. Oblici i umijeće akademskog pisanja: Acribiaet scriptura academica. Sarajevo : University Press; Filozofski fakultet, 2015. • Lamza Posavec, Vesna. Metodologija društvenih istraživanja: temeljni uvidi. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2021. • Oraić Tolić, D. Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente. Zagreb: Ljevak, 2011. • Termiz, Dž. Metodologija društvenih nauka. Sarajevo: Šahinpašić, 2003. Poglavlja: III Logičke osnove naučnog istraživanja, str. 39-52. i IV Osnovni oblici i postupci naučnog saznanja 55-90. • Vujević, Miroslav. Uvođenje u znanstveni rad: u području društvenih znanosti. Zagreb: Školska knjiga, 2006.
	Dodatna: • Dizdar, S. Turčilo, L. Rašidović, B. E. Hajdarpašić, L. Informacijska pismenost: smjernice za razvoj inovativnih mrežnih modula. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, 2014. • Filipović, M. Metodologija znanosti i znanstvenog rada: Uvodna predavanja za postdiplomce svih struka. Sarajevo : Svjetlost, 2004. Poglavlja od str. 27-56.
Napomene	